

## แนวทางการปฏิบัติ

### ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘\*

นายศิริพงศ์ อภัยฤตา

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนงบประมาณ

ปฏิบัติราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบ : กันยายน ๒๕๕๘

#### บทที่ ๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากรัฐบาลได้มีแนวนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินใหม่ที่มีผลกระทบต่อ การจัดการงบประมาณรายจ่ายหลายประการ เช่น

๑.๑ แนวทางและวิธีปฏิบัติในการบริหารราชการ ตามนัยมาตรา ๓/๑ วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลงาน”

และในวรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง”

อนึ่ง รัฐบาลยังมีการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๕ ปี และกำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติราชการ ๕ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามนัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๑.๑.๑ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ”

\* การบังคับใช้ต้องวินิจฉัยและอ้างอิงจากระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

๑.๑.๒ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำมีแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี”

๑.๑.๓ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า “ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนสี่ปี ซึ่งจะต้อสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินตามมาตรา ๑๓

ในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่จะต้องชี้ เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

เมื่อรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดตามวรรคสองแล้ว ให้สำนักงบประมาณดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในแต่ละภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการดังกล่าว

ในกรณีที่ส่วนราชการมิได้เสนอแผนปฏิบัติราชการในภารกิจใด หรือภารกิจใด ไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี มิให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจนั้น

เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี”

๑.๑.๔ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า “เมื่อมีการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดแล้ว การโอนงบประมาณจากภารกิจหนึ่งตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติราชการไปดำเนินการอย่างอื่น ซึ่งมีผลทำให้ภารกิจเดิมไม่บรรลุเป้าหมาย หรือนำไปใช้ในภารกิจใหม่ที่มีได้กำหนดในแผนปฏิบัติราชการ จะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ปรับแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกันแล้ว

การปรับแผนปฏิบัติราชการตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่งานหรือภารกิจใดไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ต่อไปได้ หรือหมดความจำเป็น หรือไม่เป็นประโยชน์ หรือหากดำเนินการต่อไปจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็น หรือมีความจำเป็นอย่างอื่นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ที่จะต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับแผนปฏิบัติราชการแล้ว ให้ดำเนินการแก้ไขแผนการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกันด้วย”

๑.๒ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยใช้ “ผลผลิตและโครงการ” เป็นหน่วยกำกับค่าใช้จ่ายแทน “งานและโครงการ” และใช้ “เป้าหมายการให้บริการกระทรวง” เป็นหน่วยกำกับความสำเร็จในระดับผลลัพธ์ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

๑.๓ การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อรัฐสภา ซึ่งได้เปลี่ยนการขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาจากเดิมที่กำหนดโครงสร้างจาก “แผนงาน” เป็น “แผนงบประมาณ” เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี ตามข้อ ๑.๑

๑.๔ โครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินงานโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) สรุปได้ดังนี้

๑.๔.๑ ปัจจุบันการบริหารการเงินการคลังของประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ด้านการรับ-จ่าย โอนเงิน สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เงินเหลือมีปี และเงินฝากคลังนอกงบประมาณทั้ง ๓ ประเภท มีการเชื่อมโยงกันอย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ขณะเดียวกันทุกส่วนราชการได้ยกเลิกการปฏิบัติคู่ขนาน และกรมบัญชีกลางก็ได้ยกเลิกเอกสารฎีกา ทำให้ส่วนราชการใช้วิธีการเบิกจ่ายตรงในระบบ GFMIS เพียงระบบเดียวได้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา

๑.๔.๒ ให้ถือเป็นนโยบายหลักให้ผู้บริหารของทุกส่วนราชการร่วมรับผิดชอบ และดูแลการปฏิบัติ และการดำเนินงานในระบบการบริหารการเงินการคลังแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องทำแผนปฏิบัติการ (action plan) แผนการเบิกจ่าย (disbursement plan) ตั้งแต่งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ โดยให้สำนักงานงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบในระดับมหภาค และให้กระทรวงการคลังจัดทำแผนบริหารเงินคงคลัง (treasury management) ที่สอดคล้องต่อไป

๑.๔.๓ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับการบริหาร การดำเนินการ และการพัฒนาระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้พิจารณาการจัดตั้งกลไกของรัฐรับผิดชอบระบบงานการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

๑.๕ การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ (รายจ่ายลงทุน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการเตรียมการสำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม

๑.๕.๑ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ รับทราบการเตรียมความพร้อมในการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณและแนวทางการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๙ และปีต่อ ๆ ไป และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

“เพื่อให้การเตรียมความพร้อมในการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และปีต่อ ๆ ไป เป็นไปอย่างรวดเร็ว คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการบริหารเงินสด (Cash Flow) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ ดังนี้

## 1. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

1.1 เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรวาระที่ ๑ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเริ่มวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งเตรียมการตรวจสอบเป้าหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติ และจัดเตรียมความพร้อมเพื่อการดำเนินการตามผลผลิตหรือโครงการ เช่น การสำรวจ ออกแบบ ประมาณการราคา หรือกำหนดคุณลักษณะเฉพาะพัสดุ รวมทั้งการจัดกรรมสิทธิ์ หรือพื้นที่ดำเนินการ หรือกิจกรรมอื่นใดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการใช้จ่ายงบประมาณไว้ล่วงหน้า

1.2 เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๓ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิตหรือโครงการ และงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา และเริ่มดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อพร้อมที่จะใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ทันที เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ

1.3 เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีใช้บังคับ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขอเบิกจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กับกรมบัญชีกลางตามวงเงินที่ได้รับจัดสรรและหรือโอนเปลี่ยนแปลงจากสำนักงบประมาณ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันเริ่มต้นปีงบประมาณ (๑ ตุลาคม)

## 2. สำนักงบประมาณ

จัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนี้

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

2.2 จัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เต็มวงเงินงบประมาณทั้งหมด ตามรายละเอียดในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตามที่รัฐสภาอนุมัติแล้ว ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อ ๒.๑ เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจก่อหนี้ผูกพันได้ตั้งแต่วันที่ต้นปีงบประมาณ (๑ ตุลาคม)

2.3 จัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.3.1 งบกลาง รายการที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้กรมบัญชีกลาง ไปพิจารณาจัดสรรให้ส่วนราชการตามรายจ่ายจริง ซึ่งเป็นรายจ่ายที่มีความจำเป็นต้องจ่ายตามกฎหมายและสิทธิของบุคคล เช่น รายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ รายการเงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ เป็นต้น จะจัดสรรให้กรมบัญชีกลางตามความจำเป็นในการใช้จ่าย

2.3.2 งบกลาง รายการอื่นๆ จะจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามผลผลิต/โครงการ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายการ และนโยบายของรัฐบาลตามความจำเป็นและเหมาะสม

2.4 ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นระยะๆ ตลอดปีงบประมาณ”

๑.๕.๒ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รับทราบและให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการต่อไปตามแนวทาง หลักการและวิธีปฏิบัติ ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ดังนี้  
“สำนักงบประมาณได้ดำเนินการในการปรับปรุงกลไกและแนวทางปฏิบัติ...ฯ... เพื่อให้การแก้ไขปัญหา...ฯ... เป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. การแก้ไขกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการงบประมาณ...การแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม...ฯ... เพื่อรองรับโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๐ ให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณด้วยการโอนทรัพยากรข้ามหน่วยงานลงพื้นที่ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า...ฯ...

2. การปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สำนักงบประมาณได้ขอปรับโครงสร้างสำนักงบประมาณใหม่ ให้สอดคล้องกับนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ด้วยการกำหนดให้มีผู้ประสานงานด้านการงบประมาณ (CBO : Chief Budget Officer) กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และแก้ไขปัญหาทั้งในด้านการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน...ฯ...

3. ...ฯ... 4. ...ฯ...

5. การจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการงบประมาณ ด้วยการสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณที่ <http://www.bb.go.th> รวมทั้งจัดทำคู่มือการประสานงานและการบริหารงบประมาณเพื่อแจกจ่ายให้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด หน่วยงานในต่างประเทศและผู้เกี่ยวข้องของทุกระดับ พร้อมกับกำหนดตัวเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณที่รับผิดชอบการจัดทำงบประมาณของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและหน่วยงานในต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณด้านวิชาการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและหน่วยงานของรัฐในต่างประเทศ สามารถติดต่อสอบถามและแก้ไขปัญหาข้อข้องใจในด้านการจัดการงบประมาณโดยตรง

อนึ่ง สำหรับแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้รวดเร็วขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยการจัดสรรงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์เต็มจำนวนตามวงเงินที่ระบุในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบกลางให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของรายการงบกลางตามนโยบายของรัฐบาลตามความจำเป็นเหมาะสมและรวดเร็ว เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสามารถใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ และขอเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลางด้วยระบบการบริหารการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ (งบลงทุน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และการเตรียมการสำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น สำนักงานงบประมาณจะได้จัดทำเป็นระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อไป”

สำนักงานงบประมาณจึงได้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใหม่เป็น “ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘” สำหรับใช้ในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

อนึ่ง เนื่องจากสำนักงานงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้กับหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมากขึ้น เพื่อให้สามารถบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามแนวทางข้างต้น และตามหลักการ

ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงบประมาณจึงได้จัดทำคำอธิบายและจัดพิมพ์เป็น “แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘” เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจใช้ในการกำกับดูแลและควบคุมการบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในความรับผิดชอบ รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน และให้เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณใช้เป็นคู่มือในการให้คำปรึกษา แนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

**บทที่ ๒. หลักการสำคัญของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘**

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดหลักการซึ่งมีความสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ เหตุผลความจำเป็น และเครื่องมือต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ระเบียบมีความสอดคล้องกับระบบและวิธีการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์

๒.๒ กำหนดวิธีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมถึงการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้อย่างรวดเร็วให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า

๒.๓ กำหนดการมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้กับหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจในการบริหารงบประมาณรายจ่ายได้อย่างยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง

๒.๔ กำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจบริหารงบประมาณรายจ่ายให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน ตามแผนงบประมาณ และแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้

๒.๕ กำหนดให้มีเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ ดังนี้

- (๑) การจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วย
- (๒) การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- (๓) การรายงานผล
- (๔) การจัดทำและรับส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒.๖ กำหนดให้การบริหารงบประมาณสอดคล้องกับหลักการของธรรมาภิบาล คือ ให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายมีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบ และเปิดเผยต่อสาธารณะได้



## บทที่ ๓. ความเชื่อมโยงของแผนการบริหารราชการแผ่นดินกับแผนงบประมาณ

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น เอกสารระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินและแผนปฏิบัติราชการ ซึ่งจัดทำโดยสำนักพัฒนา ระบบงบประมาณ สำนักงบประมาณ เมษายน ๒๕๔๘ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

**๓.๑ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน** “เป็นแผนการบริหารประเทศของรัฐบาล ที่ประกาศให้ประชาชนและทุกภาคส่วนทราบถึงทิศทางและแนวทางที่รัฐบาลจะดำเนินการ เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา และเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ เพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลา ๔ ปี โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดและทิศทางการบริหารประเทศในภาพรวม ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องที่รัฐบาลจะดำเนินการ) เป้าหมาย ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ กลยุทธ์หลัก (ระดับชาติ) หน่วยงานรับผิดชอบ งบประมาณ สนับสนุน และแนวทางการติดตามประเมินผล”

**๓.๒ แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี** “เป็นแผนปฏิบัติราชการที่ส่วนราชการ (กระทรวง/กรม) แปลงมาจากแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล เพื่อแสดงภารกิจที่ส่วนราชการ จะดำเนินการตลอดระยะเวลา ๔ ปี เพื่อสนับสนุนการบริหารประเทศของรัฐบาลให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย สาระสำคัญในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี จะแสดงให้เห็นถึงการแปลงประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์หลัก (ระดับชาติ) ที่ส่วนราชการเข้าไปเกี่ยวข้องไปสู่ “ภารกิจ” ที่ส่วนราชการต้องดำเนินการ โดยส่วนราชการต้องนำเสนอประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ที่จะทำให้ภารกิจนั้นบรรลุผลสำเร็จ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลสำเร็จของภารกิจเหล่านั้น รวมถึงผลผลิต/โครงการสำคัญที่ส่วนราชการจะจัดทำ เพื่อรองรับงบประมาณ สนับสนุนในระยะเวลา ๔ ปี”

**๓.๓ แผนปฏิบัติราชการประจำปี** “เป็นแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ (กระทรวง/กรม) ที่แสดงให้เห็นถึงภารกิจที่จะดำเนินการในปีใดปีหนึ่งที่กำหนด ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ของส่วนราชการนั้น โดยจะมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี แต่จัดทำเป็นแผนประจำปีที่ละเอียดและชัดเจนขึ้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเป็นกรอบในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ”

๓.๔ ตาราง : แสดงความเชื่อมโยงของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี กับแผนงบประมาณ

ตัวอย่าง : งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ \*

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน		แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี		แผนปฏิบัติราชการประจำปี		
ประเด็นยุทธศาสตร์/ ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	เป้าหมายการให้บริการกระทรวง	ยุทธศาสตร์กระทรวง	เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	กลยุทธ์หน่วยงาน	ผลผลิต/โครงการ
ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ ๓.๑ ปรับโครงสร้างภาคเกษตร	- เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและรายได้เกษตรกร	- ผลผลิตภาคการเกษตร ที่สอดคล้องกับการตลาดและปลอดภัย ต่อผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ๑๔๑,๔๐๐ ฟาร์ม ๑,๗๘๖ โรงงาน มูลค่า GDP. สาขาเกษตร ๖.๙ แสนล้านบาท	- การเพิ่มผลผลิตภาพ - การสร้างมูลค่าเพิ่ม - การนำสินค้าเกษตรและอาหารสู่ตลาดโลก	- ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ประมงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	- ปรับโครงสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - ปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย	ที่ ๑ : การพัฒนาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่ ๒ : การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่ ๓ : การพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน
แผนงบประมาณปรับโครงสร้างภาคเกษตร*						

หมายเหตุ : “แผนงบประมาณปรับโครงสร้างภาคเกษตร\*” เทียบเท่ากับ “ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก

ที่ ๓.๑ ปรับโครงสร้างภาคเกษตร” ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี

ตัวอย่าง : งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

## กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ \* (ต่อ)

แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ				
ผลผลิต/ โครงการ	เป้าหมายผลผลิต/ ตัวชี้วัด		กิจกรรม	งบรายจ่าย
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ		
ที่ ๑ : การพัฒนาการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำ	- จำนวนเกษตรกร ที่ได้รับการส่งเสริม และบริการด้านการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๖,๐๐๐ ราย	- ผลผลิตสัตว์น้ำ ของเกษตรกรที่ได้ รับการพัฒนา ต่อไร่เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕	๑. พัฒนาการเพาะ เลี้ยงและปรับปรุง พันธุ์ ๒. ถ่ายทอด เทคโนโลยี การเพาะเลี้ยง - กิจกรรม บูรณาการ : (๑๒) การพัฒนา เกษตรกรอินทรีย์	๑. งบบุคลากร ๒. งบดำเนินงาน ๓. งบลงทุน ๓.๑ ค่าครุ ภัณฑ์ (๑) รายการ ๓.๒ ค่าที่ดิน (๑) รายการ ๓.๓ ค่า สิ่งก่อสร้าง (๑) รายการ ๔. งบเงินอุดหนุน
ที่ ๒ : การจัดการให้เกิด ผลผลิตสัตว์น้ำใน แหล่งน้ำธรรมชาติ	- ปริมาณพื้นที่ แหล่งน้ำที่ได้รับ การจัดการและพื้น ฟู ๘.๘ ล้านไร่ - จำนวนสัตว์น้ำที่ ผลิต/ปล่อยใน แหล่งน้ำ ๑,๙๕๐ ล้านตัว	- ปริมาณสัตว์น้ำ ต่อหน่วยลงแรง ประมง (CPUE) เฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๑	๑. ควบคุมการทำ ประมง ๒. เพิ่มผลผลิต สัตว์น้ำ ๓. พัฒนาการทำ ประมงและสำรวจ แหล่งประมง ๔. ถ่ายทอด เทคโนโลยีการจัด การ - กิจกรรม บูรณาการ : (๗) การพัฒนาภูมิ สารสนเทศแห่งชาติ (๑๕) พื้นฟู ทรัพยากรประมง ในทะเลสาบสงขลา	๑. งบบุคลากร ๒. งบดำเนินงาน ๓. งบลงทุน ๓.๑ ค่าครุ ภัณฑ์ (๑) รายการ ๓.๒ ค่าที่ดิน (๑) รายการ ๓.๓ ค่า สิ่งก่อสร้าง (๑) รายการ ๔. งบเงินอุดหนุน ๔.๑ เงิน อุดหนุนทั่วไป ๕. งบรายจ่ายอื่น (๑) รายการ
ที่ ๓ : .....	.....	.....	.....	.....

(\* ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เล่มที่ ๓  
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

## บทที่ ๔. ความหมายของคำในบทนิยามศัพท์

นิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ มีความหมาย ดังนี้

๔.๑ “ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายวิธีการงบประมาณ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ พิจารณาได้จากพระราชบัญญัติกำหนดสถานภาพของส่วนราชการ และพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งส่วนราชการ ดังนี้

(๑) ส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) กระทรวง ทบวง กรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงรวม ๒๐ กระทรวง ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวง ๑๙ กระทรวง รวมทั้งส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง อีก ๙ หน่วยงาน

(๓) องค์การมหาชน ตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “เมื่อรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะ และมีความเหมาะสมที่จะจัดตั้งหน่วยงานบริหารขึ้นใหม่ แตกต่างไปจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีความมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ได้”

(๔) หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๘ หน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๔๒ และพ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๕) หน่วยงานอื่นใดของรัฐ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งและอยู่ภายใต้กำกับของฝ่ายบริหาร ตัวอย่างเช่น พ.ร.บ. การพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยสุรนารี พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ร.บ. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

(๖) หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เฉพาะที่ไม่เข้าลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

๔.๒ “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณนั้นๆ เช่น ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๒๗ มีรัฐวิสาหกิจที่ได้รับงบประมาณ รวม ๒๒ แห่ง

๔.๓ “การจัดสรรงบประมาณ” หมายความว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กผันตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวข้างต้น อาจดำเนินการโดยใช้การอนุมัติงวด หรือวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดวิธีการจัดสรรงบประมาณเป็น ๒ รูปแบบตามประเภทของงบประมาณรายจ่าย คือ

(๑) งบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ : ใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณครั้งเดียวเต็มจำนวนงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา ตามแผนงบประมาณ ผลผลิตหรือโครงการ งบรายจ่าย รายการ และวงเงินที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

(๒) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง : จำแนกเป็น ๒ ส่วน คือ

- งบกลาง : รายการที่ต้องจ่ายตามสิทธิของบุคลากรภาครัฐ เช่น รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เป็นต้น ใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการขอเบิกจ่ายจากกรมบัญชีกลางตามจำนวนเงินที่ใช้จ่ายจริง
- งบกลาง : รายการอื่นๆ เช่น รายการเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นต้น ใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณตามที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขออนุมัติเพื่อใช้จ่ายในการจัดทำผลผลิต โครงการ หรือรายการ ตามวัตถุประสงค์ของรายการงบกลาง และนโยบายรัฐบาลตามความเหมาะสมและจำเป็นเป็นครั้งคราวๆ ไป

๔.๔ “เป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ” หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ที่รัฐบาลต้องการจะให้เกิดขึ้นต่อประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งเกิดจากการให้บริการของกระทรวง และผลผลิตหรือโครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน

คุณลักษณะที่สำคัญของเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ ประกอบด้วย

(๑) คำนึงถึงนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา และที่เกิดขึ้นใหม่ในระหว่างวาระของรัฐบาล

(๒) สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี

(๓) สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) เป็นพันธะของรัฐบาลที่สามารถบรรลุและวัดผลสัมฤทธิ์ได้

(๕) มีระยะเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า ๔ ปีเท่ากับวาระของรัฐบาล

(๖) สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามนโยบายรัฐบาล

สำหรับเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป มี ๔ ประการ\* ดังนี้

(๑) ขจัดความยากจน และความมั่งคั่งกระจายไปทุกภาคส่วน

(๒) สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ

(๓) โครงสร้างเศรษฐกิจมีความสมดุลยิ่งขึ้น

(๔) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

(\* ที่มา : คำบรรยายแนวทางการจัดทำและสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักนโยบายและแผนงบประมาณ สำนักงบประมาณ กรกฎาคม ๒๕๕๔)

๔.๕ “เป้าหมายการให้บริการกระทรวง” หมายความว่า ผลลัพธ์ที่กระทรวงต้องการให้เกิดขึ้นจากการให้บริการระดับกระทรวง ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติของรัฐบาล ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากผลสำเร็จของผลผลิตหรือโครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณแล้วแต่กรณี

คุณลักษณะที่สำคัญของเป้าหมายการให้บริการกระทรวง\* ประกอบด้วย

(๑) ต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) ต้องสามารถบรรลุผลลัพธ์ได้

(๓) เป็นพันธะสัญญาของกระทรวงที่มีต่อประชาชน

(๔) ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในวาระของรัฐบาล

(๕) ต้องสามารถวัดผลลัพธ์ในเชิงปริมาณ คุณภาพ และหรือระยะเวลาในการบรรลุผลลัพธ์ได้

ตัวอย่าง : เป้าหมายการให้บริการกระทรวง จากเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เล่มที่ ๓, ๔, ๕ และ ๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การจัดความยากจน

๑.๑ จัดความยากจนระดับประเทศ

- คริวเรือนเกษตรกรที่ยากจนลดลง ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๕๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

ให้สมดุลและแข่งขันได้

๓.๑ ปรับโครงสร้างเกษตร

- ผลผลิตภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับการตลาดและปลอดภัยต่อผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ๓๒๒,๒๗๑ ฟาร์ม ๓,๒๐๖ โรงงาน มูลค่า GDP สาขาเกษตรกรรม ๙ แสนล้านบาท ในปี ๒๕๕๑

กระทรวงมหาดไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมและสังคมที่มีคุณภาพ

- สังคมมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขและปลอดภัยจากพิษภัยของยาเสพติดและอบายมุข ร้อยละ ๙๕ ในปี ๒๕๕๑

กระทรวงคมนาคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

ให้สมดุลและแข่งขันได้

- ประชาชนได้ใช้ระบบขนส่งที่มีความสะดวกปลอดภัย ร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๕๑

## กระทรวงพาณิชย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหาร  
กิจการบ้านเมืองที่ดี

- ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมด้านการประกันภัย ร้อยละ ๙๓ ในปี ๒๕๕๑

(\* ที่มา : คำบรรยายการจัดการงบประมาณกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ของนายเดชา ตีผลุง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงบประมาณ เมษายน ๒๕๔๘)

๔.๖ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล” หมายความว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลตามที่จังหวัดกำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ

๔.๗ “แผนงบประมาณ\*” หมายความว่า แผนงบประมาณตาม “โครงสร้างแผนงบประมาณตามยุทธศาสตร์” ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้น โดยเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์หลักของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน สำหรับใช้ในการจัดสรรทรัพยากรที่มุ่งให้การดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ อันเป็นผลลัพธ์ที่รัฐบาลต้องการให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งใช้ “แผนงบประมาณ” ดังกล่าวเป็นรายการขออนุมัติการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อรัฐสภา ตามที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙

ตัวอย่าง : แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การขจัดความยากจน

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก	แผนงบประมาณตามยุทธศาสตร์
. ระดับประเทศ	แผนงบประมาณ : ขจัดความยากจนระดับประเทศ
. ระดับชุมชน	แผนงบประมาณ : ขจัดความยากจนระดับชุมชน
. ระดับบุคคล	แผนงบประมาณ : ขจัดความยากจนระดับบุคคล

(\* ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๔ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ : งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างแผนงบประมาณตามยุทธศาสตร์)

๔.๘ “แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ\*” หมายความว่า แผนงบประมาณที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ มีความเชื่อมโยงสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล โดยคำนึงถึงหลักประหยัด ประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน



คุณลักษณะที่สำคัญของแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ประกอบด้วย

- (๑) เป้าหมายของแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ
- (๒) แนวทางดำเนินงาน หรือกลยุทธ์
- (๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๔) หน่วยงานหลัก (เจ้าภาพ)
- (๕) งบประมาณของแต่ละแนวทาง หรือกลยุทธ์

ตัวอย่าง : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ๑๕ แผน

- เช่น
- (๑) แผนงบประมาณการปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวและบริการ
  - (๒) แผนงบประมาณการจัดความยากจน
  - (๓) แผนงบประมาณการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
  - (๔) แผนงบประมาณการพัฒนา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

(\* ที่มา : แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี)

๔.๙ “ผลผลิต” หมายความว่า ผลของการดำเนินงานตามกิจกรรม ซึ่งอาจจะเป็นผลผลิต (Product) หรือการให้บริการ (Service) ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการตอบคำถามว่าหน่วยงานของรัฐจัดทำอะไร (What) ในฐานะผู้จัดหาบริการ (Service Provider) ตามความต้องการของรัฐบาลในฐานะผู้ซื้อบริการ (Service purchaser) ทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือโดยการใช้วัตถุดิบของ หรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการองค์กรภายนอกหน่วยงานหรือประชาชน โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จในเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา รวมทั้งค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

คุณลักษณะที่สำคัญของผลผลิต ประกอบด้วย

- (๑) เป็นสิ่งของหรือบริการของหน่วยงานของรัฐ
- (๒) เป็นรูปธรรมและรับรู้ได้
- (๓) เป็นผลผลิตขั้นสุดท้ายของหน่วยงาน
- (๔) หน่วยงานสามารถควบคุมความสำเร็จได้
- (๕) สามารถระบุหน่วยนับหรือตรวจวัดได้ในเชิงปริมาณ คุณภาพ และเวลา
- (๖) สามารถคิดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายได้

ตัวอย่าง : ผลผลิต จากเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เล่มที่ ๓, ๔, ๕ และ ๖

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนงบประมาณ : ปรับโครงสร้างภาคเกษตร

- การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๖,๐๐๐ ราย

- การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ๘.๘ ล้านไร่ และปล่อยสัตว์น้ำ ๑,๙๕๐ ล้านตัว
- การพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน ๓๐,๐๐๐ ฟาร์ม ๒๖๖ โรงงาน ๑๐๐,๐๐๐ ตัวอย่าง ๑๐ ล้านไร่ และผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมประมงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

แผนงบประมาณ : เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม

- ปัญหาและหรือสิทธิของประชาชนที่ได้รับการแก้ไขคุ้มครอง ๒๒๙,๕๓๐ ครั้ง ความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับการบริการ ร้อยละ ๘๕

กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

แผนงบประมาณ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ทางหลวงได้รับการพัฒนา ๘๒๒.๗ กิโลเมตร
- ทางหลวงได้รับการบำรุงรักษา ๖๓,๕๘๕ กิโลเมตร ให้มีความเรียบ ผิวทางเฉลี่ยไม่เกิน ๓.๕ IRI

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

แผนงบประมาณ : ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว การบริการ และการค้า

- การพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค สินค้าและบริการ ๑๐๖ รายการ ตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัด ๒,๑๐๐,๐๐๐ เครื่อง โครงสร้างราคาสอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อต้นทุน ร้อยละ ๙๕ และถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ ๙๑ ตามลำดับ

๔.๑๐ “โครงการ” หมายความว่า ผลผลิตของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่จัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดการให้บริการ ทั้งในรูปแบบของการให้บริการโดยตรง หรือโดยการใช้วัสดุสิ่งของ หรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน องค์กรภายนอกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น โดยมีกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา และวงเงินงบประมาณของโครงการที่แน่นอน รวมทั้งมีการกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จในเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

คุณลักษณะที่สำคัญของโครงการ ประกอบด้วย

- (๑) หลักการและเหตุผล
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) สถานที่ตั้ง
- (๔) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๕) เป้าหมาย

- (๖) วงเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น
- (๗) กิจกรรม
- (๘) ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
- (๙) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นต้น

ตัวอย่าง : โครงการ จากเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เล่มที่ ๓

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนงบประมาณ : จัดความยากจนระดับประเทศ

- โครงการคลองสี่แยก เพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๘๒,๕๐๐ ไร่ ส่งน้ำได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๖ ปี (ปี ๒๕๓๗ ถึงปี ๒๕๕๒) วงเงินทั้งสิ้นโครงการ ๔,๐๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๑๑ “งบรายจ่าย” หมายความว่า กลุ่มวัตถุประสงค์ของรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ จำแนกออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๔.๑๑.๑ รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ จำแนกออกเป็น ๕ ประเภทงบรายจ่าย ได้แก่

- (๑) งบบุคลากร
- (๒) งบดำเนินงาน
- (๓) งบลงทุน
- (๔) งบเงินอุดหนุน
- (๕) งบรายจ่ายอื่น

๔.๑๑.๒ รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยทั่วไปใช้จ่าย ตามรายการที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี และให้ใช้จ่ายตามลักษณะค่าใช้จ่าย ๕ ประเภทงบรายจ่ายตามข้อ ๔.๑๑.๑ โดยอนุโลม

ให้ดูรายละเอียดรายจ่ายแต่ละงบรายจ่าย และรายการรายจ่ายงบกลาง ในหนังสือเวียนของสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุดที่ นร ๐๗๐๒/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

๔.๑๒ “เงินทรองราชการ” หมายความว่า เงินทรองราชการตามระเบียบว่าด้วยเงินทรองราชการเพื่อรองจ่ายตามโครงการเงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งจะใช้ในกรณีที่การจัดสรรงบประมาณตามแผนงบประมาณนั้นมีโครงการเงินกู้ต่างประเทศ และมีกรณีต้องใช้เงินกู้จากต่าง

ประเทศสมทบกับเงินบาท โดยให้ระบุจำนวนเงินของแต่ละงบรายจ่ายที่ขอใช้เงิน  
รองราชการ

ทด

๔.๑๓ “แผนการปฏิบัติงาน” หมายความว่า แผนการปฏิบัติงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในรอบปีงบประมาณ

ดูรายละเอียดใน : หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผน/รายงานผลปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

๔.๑๔ “แผนการใช้จ่ายงบประมาณ” หมายความว่า แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

ดูรายละเอียดใน : หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

๔.๑๕ “สำนักเบิกส่วนกลาง” หมายความว่า กรมบัญชีกลาง

๔.๑๖ “สำนักเบิกส่วนภูมิภาค” หมายความว่า สำนักงานคลังจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ และสำนักงานคลังอำเภอ

๔.๑๗ “การโอนงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณของผลผลิตหรือโครงการใดไปผลผลิตหรือโครงการอื่นภายในงบรายจ่ายเดียวกัน หรือการโอนเงินต่างงบรายจ่ายในผลผลิตหรือโครงการเดียวกันภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

ลักษณะที่สำคัญของการโอนงบประมาณรายจ่าย จำแนกเป็น ๒ ลักษณะ

(๑) การโอนงบประมาณรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการใดไปผลผลิตหรือโครงการอื่นภายในงบรายจ่ายเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

(๒) การโอนเงินต่างงบรายจ่ายในผลผลิตหรือโครงการเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

ตัวอย่าง : จากเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมี ๒ แผนงบประมาณ ๔ ผลผลิต และ ๑ โครงการ ดังนี้

แผนงบประมาณ/ ผลผลิต/ โครงการ	งบรายจ่าย (ล้านบาท)				
	บุคลากร	ดำเนินงาน	ลงทุน	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น
แผนงบประมาณ : จัดความยากจนระดับประเทศ ผลผลิตที่ ๑ : การส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งให้เกษตรกร โครงการที่ ๑: โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน	๓๓	๙๕	๑๓		
แผนงบประมาณ : ปรับโครงสร้างภาคเกษตร ผลผลิตที่ ๑ : การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผลผลิตที่ ๒ : การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ผลผลิตที่ ๓ : การพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงให้ได้มาตรฐาน	๑๘๙	๑๑๔	๘๑	๖๗	๑.๕
	๔๘๗	๔๗๔	๑๗๘		
	๔๘๑	๓๙๓	๒๖	๑.๑	๑.๙

การโอนลักษณะที่ (๑) ได้แก่ การโอนตามแนวดิ่ง ในงบรายจ่ายเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

การโอนลักษณะที่ (๒) ได้แก่ การโอนตามแนวนอน ในผลผลิตหรือโครงการเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

(หมายเหตุ : ตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงรายการงบประมาณรายจ่าย เพื่อใช้ในการอธิบายประกอบลักษณะการโอนงบประมาณรายจ่ายเท่านั้น)

๔.๑๘ “การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรายการ และหรือจำนวนเงินของรายการที่กำหนดไว้ภายใต้งบรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

ตัวอย่าง : กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนงบประมาณ : ปรับโครงสร้างภาคเกษตร

ผลผลิตที่ ๑ : การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๓. งบลงทุน

### ๓.๑ ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

#### ๓.๑.๑ ครุภัณฑ์

๓.๑.๑.๑ ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่

๓.๑.๑.๒ ครุภัณฑ์การเกษตร

๓.๑.๑.๓ ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ

๓.๑.๑.๔ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์

๓.๑.๑.๕ ครุภัณฑ์อื่น ๆ

#### ๓.๑.๒ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

๓.๑.๒.๑ ค่าก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค

๓.๑.๒.๒ ค่าปรับปรุงสิ่งก่อสร้างอื่น

๓.๑.๒.๓ ค่าก่อสร้างอื่น ๆ

การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามตัวอย่าง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระหว่างรายการ และวงเงินค่าครุภัณฑ์ และค่าสิ่งก่อสร้าง ในงบลงทุน ของผลผลิตที่ ๑ การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภายใต้แผนงบประมาณปรับโครงสร้างภาคเกษตรเดียวกันตามลำดับ

๔.๑๙ “การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากสำนักเบิกส่วนกลางไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใด หรือจากสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใดไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคอื่น โดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

การดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากรัฐสภานั้น โดยปกติส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัด ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ในระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๐ จึงกำหนดไว้ว่า “ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของแผนงบประมาณ แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ผลผลิตหรือโครงการประเภทบรายจ่าย และรายการในงบรายจ่าย ไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคนั้นๆ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้โดยไม่ชักช้า แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคตามวรรคหนึ่ง จะต้องพิจารณาโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับแผนการ

ปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น โดยให้จัดทำและรับส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ตามแบบรายงานที่สำนักงบประมาณกำหนด”

๔.๒๐ “รายการก่องหน้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้ต้องจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเกินหนึ่งปีงบประมาณขึ้นไปในขณะที่ก่องหน้ผูกพัน

ตัวอย่าง : กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์\*

แผนงบประมาณ : ปรับโครงสร้างภาคเกษตร

ผลผลิตที่ ๑ : การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๓. งบลงทุน

๓.๑.๑ ค่าก่อสร้างอื่นๆ

(๑) ก่อสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์ทะเลเบี่ยงฉลามพระเกียรติ

จังหวัดสุพรรณบุรี ๑ แห่ง

งบประมาณทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๔๘ ตั้งงบประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๔๙ ตั้งงบประมาณ ๖๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๐ ผูกพันงบประมาณ ๙๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผลผลิตที่ ๒ : การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓. งบลงทุน

๓.๑.๑ ค่าครุภัณฑ์

๓.๑.๑.๑ ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง

(๒) เรือตรวจประมงทะเลขนาด ๖๕ ฟุต ความเร็วสูงสุดไม่ต่ำกว่า ๒๘ น็อต

๒ ลำ

งบประมาณทั้งสิ้น ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๔๙ ตั้งงบประมาณ ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๐ ผูกพันงบประมาณ ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(\* ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เล่มที่ ๓ หน้า ๑๖๘ และ ๑๗๐)

รายการก่องหน้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๓ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงบประมาณรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายซึ่งจะต้องก่องหน้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่องหน้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป พร้อมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่องหน้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระ

ราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี”

ดังนั้น หากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย และได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นรายการก่องหนผู้กผันข้ามปีงบประมาณในงบลงทุน (เช่น ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน หรือค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น) งบดำเนินงาน (เช่น ค่าเช่ารถยนต์ราชการ ค่าเช่าอาคารที่ทำการ เป็นต้น) งบอุดหนุน (เช่น ค่าเช่ารถราชการ ค่าเช่าอาคารที่ทำการ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน หรือค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น) และงบรายจ่ายอื่น (เช่น ค่าจ้างที่ปรึกษา ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน หรือค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น) เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่องหนผู้กผันข้ามปีงบประมาณตามมาตรา ๒๓ ข้างต้นแล้ว ให้ดำเนินการตามระเบียบการก่องหนผู้กผันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนแล้วจึงจะสามารถก่องหนผู้กผันได้

๔.๒๑ “ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ” หมายถึง การจัดระบบข้อมูลเพื่อการบริหารการเงินการคลังของประเทศ ๕ ด้าน\* คือ

(๑) ข้อมูลภาพรวมการบริหารการเงินการคลังของประเทศในรูปแบบการจัดทำงบการเงิน เช่น งบทดลอง (Trial Balance) และงบดุล (Balance Sheet) ประมาณการเงินสดจากยอดรับ-จ่ายเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ (Cash Flow) ผลการจัดเก็บรายได้ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ งบเหลือมปี เงินนอกงบประมาณ และแยกเป็นรายหน่วยงาน สถานะหนี้สาธารณะและเงินคงคลัง เป็นต้น

(๒) ข้อมูลเปรียบเทียบผลการเบิกจ่าย ปีปัจจุบัน เงินเหลือมปี เงินนอกงบประมาณ โดยจำแนกทั้งด้านปริมาณและสัดส่วน รายจ่ายส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และควบคุมลดต้นทุนค่าใช้จ่ายตามภารกิจ กิจกรรม ยุทธศาสตร์ และการจัดทำบัญชีต้นทุนการบริหาร

(๓) ข้อมูลผลการจัดเก็บและนำส่งรายได้แผ่นดินของหน่วยงานจัดเก็บ เชื่อมโยงแผนการบริหารดุลเงินสด และแผนบริหารการคลัง

(๔) ข้อมูลผลการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามรหัส ตามหมวดสินค้า รายละเอียดคู่สัญญา และการขึ้นทะเบียนผู้ขาย ซึ่งปัจจุบันมีผู้ขายลงทะเบียนในระบบกว่า ๘๐,๐๐๐ ราย เปรียบเทียบทุกส่วนราชการ เพื่อความโปร่งใส และกำหนดราคาเฉลี่ย และราคากลางเพื่อสร้างมาตรฐานการจัดซื้อและควบคุมรายจ่าย

(๕) ข้อมูลผลการบริหารทรัพยากรบุคคลสำหรับข้าราชการที่สังกัด ก.พ. จำแนกตามระดับ เงินเดือน วุฒิ และรายละเอียดที่สำคัญ เพื่อสร้างฐานข้อมูลข้าราชการให้เป็นมาตรฐานกลางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการปฏิบัติราชการ

(\* ที่มา : หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๔ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ เรื่อง การดำเนินงานโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS))



**บทที่ ๕. หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติทั่วไปในการบริหารงบประมาณรายจ่าย**

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลักษณะ ๑ บททั่วไป ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ดังนี้

**๕.๑ การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี**

ตามระเบียบฯ ข้อ ๕ จำแนกงบประมาณรายจ่ายเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) งบประมาณรายจ่าย สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

(๒) งบประมาณรายจ่าย งบกลาง

แต่ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะมีบทบัญญัติให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายอีกประเภทหนึ่ง (พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘) คือ

(๓) งบประมาณรายจ่าย เพื่อเป็นกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

ซึ่งงบประมาณรายจ่ายแต่ละประเภทได้กำหนดในการลักษณะการใช้งบประมาณ ดังนี้

**๕.๑.๑ งบประมาณรายจ่าย สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ**

งบประมาณรายจ่าย สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้แก่งบประมาณรายจ่ายตามนัยมาตรา ๕ ถึงมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งตามระเบียบฯ ข้อ ๕ กำหนดให้ใช้งบประมาณรายจ่าย ดังนี้

(๑) ให้ใช้ตามรายการงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว

(๒) ให้ใช้ตามรายการที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่จัดทำโดยส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันกับรายการตาม (๑) (ทั้งนี้ เนื่องจากตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ กำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามผลผลิตหรือโครงการ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง แผนงบประมาณ หรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี)

(๓) ให้ใช้จ่ายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ดังนี้

- ตามที่ระบุไว้ในแผนงบประมาณ หรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ตามที่หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจได้ออนเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับมอบอำนาจตามระเบียบนี้
- ตามที่ได้รับอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงฯ จากสำนักงบประมาณ
- ตามที่ได้รับอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงฯ จากคณะรัฐมนตรี

#### ๕.๑.๒ งบประมาณรายจ่าย งบกลาง

งบประมาณรายจ่าย งบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งระเบียบฯ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ กำหนดให้ใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ดังนี้

(๑) งบกลาง รายการที่ต้องจ่ายตามสิทธิของบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ รายการเงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ รายการเงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ เป็นต้น ให้ใช้ตามที่ต้องจ่ายจริงโดยขอเบิกจากกรมบัญชีกลาง

(๒) งบกลาง รายการอื่นๆ ให้ใช้ตามวัตถุประสงค์ของรายการงบกลางนั้นๆ และตามแผนงบประมาณ ผลผลิต โครงการ หรือรายการ งบรายจ่าย และจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางจากสำนักงบประมาณ เพื่อบรรลุเป้าหมายการให้บริการกระทรวง แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ หรือตามนโยบายพิเศษของรัฐบาลในเรื่องที่ให้อำนาจสำนักงบกลางนั้น

#### ๕.๑.๓ งบประมาณรายจ่าย เพื่อเป็นกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

งบประมาณรายจ่าย เพื่อเป็นกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่บัญญัติไว้ว่า “การจ่ายเงินเป็นทุน หรือเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อการใดๆ ให้กระทำได้แต่โดยกฎหมาย” ทั้งนี้ ตามนัยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า “ให้สำนักงบประมาณมีอำนาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ตามความจำเป็น” และในวรรคสามที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่จำเป็นสำนักงบประมาณจะโอนรายจ่ายรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นในมาตรานี้ก็ได้” สำหรับการใช้งบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนให้ใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ตามกฎหมายหรือระเบียบของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนนั้นๆ

## ๕.๒ การจัดเตรียมความพร้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ตามระเบียบฯ ข้อ ๖ และข้อ ๑๗ กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจรับผิดชอบในการจัดเตรียมความพร้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีจำแนกตามงบรายจ่าย (ระเบียบเดิมไม่เคยกำหนด) อนึ่ง งบรายจ่าย ขอให้ดู “หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ” ประกอบด้วย จะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) งบดำเนินงาน ให้พิจารณาตรวจสอบกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และมาตรฐานของทางราชการต่างๆ ว่ารายการที่จะใช้จ่ายนั้นๆ สามารถใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายได้หรือไม่ หากจำเป็นต้องมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือมาตรฐานเพื่อรองรับการใช้จ่าย ก็ให้ดำเนินการจัดให้มีไว้ก่อนล่วงหน้า

(๒) งบลงทุน จำแนกได้ ๓ ลักษณะ ดังนี้

- ค่าครุภัณฑ์ ให้พิจารณากำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ (Specification) รวมทั้งตรวจสอบรายละเอียดชื่อรายการ จำนวนหน่วย ราคาต่อหน่วย วงเงินงบประมาณ และรายละเอียดอื่นใดที่จำเป็นในการจัดซื้อ หรือจะดำเนินการจัดทำครุภัณฑ์เองให้ครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจน

- ค่าที่ดิน ให้พิจารณาสำรวจ กำหนดเนื้อที่ที่ดินที่จำเป็นต้องใช้ สถานที่ตั้งของที่ดิน ประมาณการราคากลาง ราคาประเมินสำหรับเสียภาษี รวมทั้งตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดินว่าเป็นของเอกชน ที่ดินของรัฐ หรือที่ดินหวงห้าม เช่น ป่าสงวน พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นต้น และกำหนดวิธีการจัดหา เช่น จัดซื้อ แลกเปลี่ยน เช่า ขอใช้ที่ดินจากทางราชการ หรือต้องออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดิน เป็นต้น หรือด้วยวิธีการอื่นใดที่จำเป็นในการจัดหาที่ดินนั้น รวมทั้งตรวจสอบชื่อรายการ วงเงินงบประมาณ และรายละเอียดอื่นใดที่จำเป็นในการจัดหาให้ครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจน

- ค่าสิ่งก่อสร้าง ให้พิจารณาสำรวจ ออกแบบรูปรายการก่อสร้างโดยละเอียด ประมาณการราคากลาง ชื่อรายการ วงเงินงบประมาณ และรายละเอียดอื่นใดที่จำเป็นในการจัดจ้าง หรือจะดำเนินการก่อสร้างเองให้ครบถ้วน ถูกต้องและชัดเจน

(๓) เงินอุดหนุนทั่วไป จำแนกได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

- เงินอุดหนุนทั่วไป ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขอตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้เพื่ออุดหนุนให้นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ ให้พิจารณาวัตถุประสงค์ ความจำเป็น ชื่อรายการ และจำนวนเงินที่จะอุดหนุนให้ถูกต้องและชัดเจน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการติดตามผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าวด้วย

- เงินอุดหนุนทั่วไป ที่รัฐอุดหนุนให้หน่วยงานลักษณะพิเศษของรัฐ เช่น องค์การมหาชน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นต้น ให้พิจารณาว่าเงินอุดหนุนนั้นหน่วยงานดังกล่าวจะใช้ในจ่ายลักษณะค่าใช้จ่ายใด เช่น ใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

หรือลักษณะค่าใช้จ่ายลงทุนในรายการครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น และให้นำเอา (๑) และ (๒) มาใช้ในการเตรียมความพร้อมโดยอนุโลม

(๔) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขอตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นรายการและกำหนดรายละเอียดการใช้จ่ายไว้ เพื่ออุดหนุนให้นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ หรือหน่วยงาน ลักษณะพิเศษของรัฐ โดยกำหนดให้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการและตามรายละเอียดที่สำนักงานงบประมาณกำหนด ให้พิจารณาว่าได้กำหนดให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการนั้นใช้จ่ายได้ในลักษณะค่าใช้จ่ายใด เช่น ลักษณะค่าดำเนินงาน หรือลักษณะค่าใช้จ่ายลงทุนในรายการครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น และให้นำเอา (๑) และ (๒) มาใช้ในการเตรียมความพร้อมโดยอนุโลม

(๕) งบรายจ่ายอื่น ให้พิจารณาว่ารายการงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในงบรายจ่ายอื่นนั้น จะใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายใด เช่น ใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หรือลักษณะค่าใช้จ่ายลงทุนในรายการครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น และให้นำเอา (๑) และ (๒) มาใช้ในการเตรียมความพร้อมโดยอนุโลม

### ๕.๓ การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

หัวหน้าส่วนราชการจะมอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีใช้การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายระหว่างจังหวัด ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่เห็นสมควรก็ได้

การมอบอำนาจตามระเบียบฯ ข้อนี หมายความว่า การมอบอำนาจ ตามนัยข้อ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดไว้ว่า “ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้สามารถบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความคล่องตัว ดังนี้

(๑) หน่วยงานของส่วนราชการซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่ตั้งในจังหวัด ให้มอบตามที่หัวหน้าส่วนราชการมีอำนาจ

(๒) หน่วยงานของส่วนราชการซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งไว้ในจังหวัด ให้มอบตามความเหมาะสมกับระดับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและส่งสำเนาหนังสือการมอบอำนาจให้สำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มอบอำนาจ”

### ๕.๔ การจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลิตหรือโครงการ

ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจคำนวณค่าใช้จ่ายตามงบรายจ่าย (งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น) ของแต่ละผลผลิตหรือโครงการ เพื่อใช้ในการจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิตหรือโครงการสำหรับใช้ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

การคำนวณค่าใช้จ่ายตามงบรายจ่ายตามระเบียบฯ ข้อนี้ หมายถึง การบันทึกรายการค่าใช้จ่าย หรือการลงบัญชีตามระบบบัญชีแบบพึงรับพึงจ่าย ให้ถูกต้องตามงบรายจ่ายจำแนกแต่ละผลผลิตหรือโครงการ ทั้งนี้ เพื่อคำนวณค่าใช้จ่ายต่อหน่วยสำหรับจัดทำเป็นต้นทุนผลผลิตหรือโครงการในอนาคต

#### ๕.๕ การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS)

ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ดังนี้

๕.๕.๑ การขอความเห็นชอบ ขออนุมัติ ขออนุญาต หรือการรายงาน และการให้ความเห็นชอบ การอนุมัติ การอนุญาต การรายงานผล หรือการจัดทำและรับส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ให้จัดทำและรับส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS) ดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- (๒) การปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- (๓) การจัดสรรงบประมาณ
- (๔) การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย
- (๕) การโอนการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
- (๖) การโอนงบประมาณรายจ่าย
- (๗) การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย
- (๘) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๙) การใช้รายจ่ายงบกลาง
- (๑๐) การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๑๑) การรายงานผล
- (๑๒) กิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงบประมาณ

สำหรับเอกสารอื่นๆ ที่ใช้ประกอบการพิจารณาออกเหนือจาก (๑) – (๑๒) ซึ่งไม่ได้ใช้ในการประมวลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น สำเนามติคณะรัฐมนตรี รายงานการประชุม หนังสือมอบอำนาจ ฯลฯ ให้จัดส่งเป็นเอกสารกระดาษ

๕.๕.๒ ให้ถือเอาวันที่ได้จัดส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้วเป็นวันที่ได้รับความเห็นชอบ ได้รับอนุมัติ ได้รับอนุญาต ได้รายงานผล หรือได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

๕.๕.๓ ยกเว้น หน่วยงานที่ยังไม่ได้เชื่อมต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์กับระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ให้ใช้สำเนาเอกสารกระดาษที่จัดพิมพ์ไว้เป็นหลักฐานในการขอเบิกจ่าย หรือหากจำเป็นจะต้องใช้วิธีการอื่นสำนักงานประมาณจะได้กำหนดตามความเหมาะสมต่อไป

๕.๕.๔ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดพิมพ์ข้อมูลเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำและรับส่งข้อมูลโดยถูกต้องแล้วเป็นสำเนาเอกสารเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

๕.๕.๕ ในกรณีที่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐขัดข้องไม่สามารถใช้งานได้ ให้ใช้สำเนาเอกสารกระดาษที่จัดพิมพ์ไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงแทนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวต้องได้รับแจ้งยืนยันความขัดข้องเป็นหนังสือจากสำนักงานโครงการ GFMS ด้วย

๕.๕.๖ การโอนเปลี่ยนแปลงฯ และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำเป็นหนังสือและจัดส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ และสำนักงานประมาณจะตอบอนุมัติเป็นหนังสือและจัดส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

## บทที่ ๖. การบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลักษณะ ๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหาร “งบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ” ไว้ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจดำเนินการตามลำดับ คือ

- (๑) การจัดทำและการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
  - (๒) การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
  - (๓) การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย
  - (๔) หลักการสำคัญของการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย
  - (๕) การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจ
  - (๖) การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ต้องขอตกลงกับสำนักงบประมาณ
  - (๗) การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน
- ซึ่งมีรายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในแต่ละรายการ ดังนี้

### ๖.๑ การจัดทำและการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

เนื่องจากระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์เป็นระบบการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัวสูงในการบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงได้มอบอำนาจการบริหารงบประมาณ รวมทั้งมอบความรับผิดชอบในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายให้กับหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมากขึ้นกว่าปีงบประมาณที่ล่วงมา แต่ในขณะเดียวกันเพื่อเป็นหลักประกันผลงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจว่าจะผลิตผลผลิตหรือจัดทำโครงการให้บรรลุตามที่เสนอขออนุมัติขอใช้จ่ายเงินแผ่นดินไว้กับรัฐสภา และเพื่อให้สามารถสนับสนุนการบรรลุแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปีของรัฐบาล ระเบียบนี้จึงกำหนดให้มีเครื่องมือประกอบในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ๓ ประการด้วยกัน คือ (๑) แผนการปฏิบัติงาน (๒) แผนการใช้จ่ายงบประมาณ และ (๓) การรายงานผล (ดูรายละเอียดในบทที่ ๒) ดังนั้น แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณซึ่งโดยปกติเป็นมาตรฐานทางการเงินหนึ่งในเจ็ดมาตรฐาน (Seven Hurdles) จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงบประมาณรายจ่ายตามระบบงบประมาณใหม่ และในการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งของคณะรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ คือ

**ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ :** ต้องใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง การพิจารณาให้ความเห็นชอบ และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวว่า เป็นรายการและวงเงินงบประมาณตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา รวมทั้งเป็นแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่มีกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานที่สามารถบรรลุเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ แผนงบประมาณ และแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ (ถ้ามี) อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผลสำเร็จของเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ผลผลิตและโครงการ และสำหรับใช้ประกอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไปด้วย

**ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ :** ต้องใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของรายการและวงเงินงบประมาณตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา การกำหนดกลยุทธ์ในการผลิตผลผลิตหรือโครงการ การบูรณาการ การควบคุม การติดตาม การเร่งรัดงาน และเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภายในหน่วยงาน รวมทั้งการรายงานผล และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

**คณะรัฐมนตรี :** ต้องใช้ในการกำกับการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ตามหลักการบริหารเงินสด (Cash Flow)

อนึ่ง จากบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๖ วรรคสี่ ไว้ว่า “ในกรณีที่ส่วนราชการมิได้เสนอแผนปฏิบัติราชการในภารกิจใด หรือภารกิจใดไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี มิให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับภารกิจนั้น” รวมทั้งรัฐบาลได้จัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาอย่างชัดเจน และพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา จำนวน ๑,๓๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ก็เป็นจำนวนเงินงบประมาณที่จัดสรรตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการที่สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงสมควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณทุกหน่วยงาน ถึงแม้หน่วยงานบางหน่วย เช่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น มิได้อยู่ในข่ายบังคับที่ต้องบริหารงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีสามารถกำกับการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ตามหลักการบริหารเงินสด (Cash Flow) ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่า

ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลักษณะ ๒ หมวด ๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณไว้ ดังนี้



### ๖.๑.๑ การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ระเบียบฯ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ ดังนี้

(๑) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามผลผลิตหรือโครงการ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการ กระทรวง แผนงบประมาณ หรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายแต่ละรายการที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามที่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ให้เริ่มจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรวาระที่ ๓) แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็น และต้องการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณนอกเหนือไปจากที่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้ดำเนินการภายหลังจากที่แผนฯ ตามได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้ว

(๒) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งให้สำนักงบประมาณก่อนวันเริ่มต้นปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน (ก่อนวันที่ ๑๖ กันยายนของทุกปี) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

(๓) ในกรณีที่เป็นแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ร่วมอยู่ในแผนดังกล่าว ร่วมกันจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถดำเนินงานและใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ

(๔) แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณก่อน ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจึงจะสามารถใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน และขอเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายได้

(๕) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำระบบข้อมูลการดำเนินงานตามผลผลิตหรือโครงการ พร้อมกับกำหนดค่าหรือเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ หรือที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อใช้ในการรายงานผลด้วย

(๖) ให้จัดทำและรับส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

### ๖.๑.๒ การปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑ วรรคสาม ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณนอกเหนือไป จากที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้วตามข้อ ๖.๑.๑ ให้ขอทำความตกลงกับสำนัก งบประมาณก่อน ดังนี้

(๑) การปรับปรุงที่มีผลทำให้เป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ เปลี่ยนแปลงไปจากแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับความเห็นชอบ จากสำนักงบประมาณแล้วไม่ว่าในกรณีใดๆ

(๒) หากการปรับปรุงตามข้อ (๑) มีผลทำให้ต้องมีการโอนและหรือ เปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายด้วย ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณไปพร้อม กัน คือ ให้ขอตกลงปรับแผนฯ และโอนเปลี่ยนแปลงฯ กับสำนักงบประมาณไปพร้อมกันในคราว เดียว

(๓) ให้จัดทำและรับส่งการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและ แผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

### ๖.๒ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

“การจัดสรรงบประมาณ” ความหมายตามที่กำหนดในบทนิยามศัพท์ข้อ ๔.๓ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติจาก รัฐสภา ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป สำนักงบประมาณได้กำหนดหลัก เกณฑ์และวิธีการในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ โดยมอบอำนาจ มอบความรับผิดชอบ และลดขั้นตอนในการการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงจากปีงบประมาณที่ล่วงมา ทั้งนี้ เพื่อให้ หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถบริหารงบประมาณรายจ่ายได้ด้วยตนเองอย่าง รวดเร็ว ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูงขึ้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณที่รับผิดชอบ ต้องร่วม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ให้คำปรึกษา แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้กับหัวหน้า ส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจที่ได้รับงบประมาณรายจ่าย และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๖.๒.๑ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราช บัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระ

ที่ ๑ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดเตรียมความพร้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย และวางแผนการปฏิบัติงาน

๖.๒.๒ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๓ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎรส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ (ไม่เกินวันที่ ๑๖ กันยายนของทุกปี) และให้เริ่มดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุฯ เพื่อพร้อมที่จะใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้ทันที เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๖.๒.๓ สำนักงบประมาณจะพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสามารถใช้จ่ายและก่อนนี้ผูกพันได้ตั้งแต่วันเริ่มต้นปีงบประมาณ หรือวันที่กำหนดเป็นวันเริ่มต้นการบังคับใช้กฎหมายแล้วแต่กรณี

๖.๒.๔ สำนักงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยไม่ต้องมีคำขอ ดังนี้

(๑) จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเต็มตามรายการและจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี โดยต้องสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๖.๑.๑

(๒) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามข้อ (๑) จะระบุจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายในแต่ละแผนงบประมาณ ผลผลิตหรือโครงการ ประเภทงบรายจ่าย และรายการในงบรายจ่ายไว้ที่สำนักเบิกส่วนกลาง

ยกเว้น :

ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคให้ระบุสำนักเบิกไว้ที่สำนักเบิกส่วนภูมิภาคตามที่ตั้งของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

๖.๒.๕ งบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรแล้วตามข้อ ๖.๒.๔ ให้มีผลนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประกาศใช้บังคับแล้ว และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้ถัดจากวันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่ให้มีผลตั้งแต่วันที่

(๑) วันเริ่มต้นปีงบประมาณ (วันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปี) หรือ

(๒) วันที่กำหนดเป็นวันเริ่มต้นการบังคับใช้กฎหมาย (ในกรณีที่  
เป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม)

ยกเว้น :

งบประมาณรายจ่ายที่เป็นรายก้อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณให้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณก่อน หมายถึง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่องหนี้ผูกพันก่อน ตามนัยมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อน จึงจะก่องหนี้ผูกพันได้

๖.๒.๖ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเต็มตามจำนวนในข้อ ๖.๒.๔ ถึงแม้ว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยังไม่ได้ส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือสำนักงานงบประมาณยังไม่ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวก็ตาม สำนักงานงบประมาณก็จะจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามจำนวน

แต่หากยังไม่มีการจัดส่งแผนดังกล่าวภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีกำหนดให้เป็นวันเริ่มต้นบังคับใช้ เจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณที่รับผิดชอบจะประสานงานกับหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจที่ไม่จัดส่งแผนฯ และเร่งรัดให้ส่ง แผนฯ โดยไม่ชักช้า หากยังไม่จัดส่งสำนักงานจะรายงานการไม่ส่งแผนดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีทันที

๖.๒.๗ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใช้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณแล้ว ในการใช้จ่ายหรือก่องหนี้ผูกพันและขอเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย

ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโดยยังไม่ได้จัดส่งแผนฯ หรือสำนักงานงบประมาณยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบแผนฯ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นจะใช้จ่ายหรือก่องหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายไม่ได้

ยกเว้น :

- (๑) ค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร ไม่ว่าจะอยู่ในงบรายจ่ายใด
- (๒) ค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายดำเนินงานในส่วนที่จำเป็นต้องจ่ายตามข้อผูกพันสัญญา หรือข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายตามกฎหมาย ไม่ว่าจะอยู่ในงบรายจ่ายใด
- (๓) รายจ่ายรายการกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

สำหรับรายการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณก่อนด้วย

๖.๒.๘ รายการงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรแล้วตามข้อ ๖.๒.๔ หากในรายละเอียดมีข้อผิดพลาด คำพิมพ์ผิด พิมพ์เกิน หรือพิมพ์ตกพิมพ์หล่น เป็นต้น ให้หัวหน้า ส่วน

ราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจแก้ไขได้ในส่วนที่ไม่กระทบต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในสาระสำคัญ หรือทำให้ผิดไปจากวัตถุประสงค์เดิมในขณะตั้งงบประมาณรายจ่ายของรายการดังกล่าว

๖.๒.๙ รายการงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรแล้วตามข้อ ๖.๒.๔ ในรายการจัดหาครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในงบลงทุน งบเงินอุดหนุน หรืองบรายจ่ายอื่นแล้วแต่กรณี ที่ไม่ใช้รายการก่อกำหนดผูกพันข้ามปีงบประมาณ หากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโดยไม่เพิ่มวงเงินงบประมาณรายจ่าย ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจแก้ไขได้โดยไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

๖.๒.๑๐ การจัดสรรงบประมาณของแผนงบประมาณที่มีเงินกู้จากต่างประเทศ รวมอยู่ด้วย และมีกรณีที่ต้องใช้เงินกู้จากต่างประเทศสมทบเงินบาท ให้ระบุจำนวนเงินของแต่ละงบรายจ่ายที่ขอใช้เงินอุดหนุนราชการ และระบุสำนักเบิกไว้ที่สำนักเบิกส่วนกลาง

๖.๒.๑๑ เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๖.๒.๔ แล้ว ในกรณีที่รายการงบประมาณรายจ่ายนั้นต้องดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัด ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจเร่งดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิกำหนดนั้นโดยมิชักช้า แต่อย่างช้าไม่เกิน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยให้โอนให้ครบถ้วนตามรายการดังนี้

- (๑) แผนงบประมาณ หรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ
- (๒) ผลผลิต หรือโครงการ
- (๓) กิจกรรม
- (๔) ประเภทรายจ่าย
- (๕) รายการในงบรายจ่าย
- (๖) จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายของแต่ละผลผลิต โครงการ กิจกรรม หรือรายการตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๖.๒.๔
- (๗) โดยต้องสอดคล้องแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานในเขตพื้นที่จังหวัดสามารถดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น

ยกเว้น :

งบบุคลากรประเภทเงินเดือน และค่าจ้างประจำ

๖.๒.๑๒ การดำเนินการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามขั้นตอนในข้อ ๖.๒ ทั้งหมด ให้เจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำและรับส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS)

### ๖.๓ การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย

การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกออกเป็น ๕ ประเภท  
งบรายจ่าย และให้ใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน “หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบ  
ประมาณ” ดังนี้

(๑) งบบุคลากร : ให้ใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ที่กำหนดไว้ในหลักการจำแนก  
ประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบราย  
จ่ายนี้ และให้อัตว์จ่ายกันได้ระหว่างรายการภายในงบรายจ่ายนี้

(๒) งบดำเนินงาน : ให้ใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ที่กำหนดไว้ในหลักการ  
จำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบ  
รายจ่ายนี้ และให้อัตว์จ่ายกันได้ระหว่างรายการภายในงบรายจ่ายนี้

ยกเว้น :

รายจ่ายประเภทค่าสาธารณูปโภคให้นำไปใช้จ่ายในประเภทอื่นภายใน  
งบรายจ่ายนี้ได้ หากไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ

(๓) งบลงทุน : ให้ใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน  
และสิ่งก่อสร้าง ตามที่กำหนดไว้ในหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ หรือรายการ  
ที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่สำนักงบประมาณ  
กำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้

ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงาน  
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

ในกรณีซึ่งงบประมาณรายจ่ายรายการค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างนั้นเป็นรายการ  
ที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการจัดทำขึ้นเอง ให้ใช้จ่ายในลักษณะรายจ่ายบุคลากร  
ดำเนินงาน หรือลงทุน โดยให้อัตว์จ่ายกันได้ระหว่างลักษณะค่าใช้จ่าย ภายในรายการเดียวกัน

(๔) งบเงินอุดหนุน : ให้ใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ที่กำหนดไว้ในหลักการ  
จำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ หรือรายการที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติ  
ประมาณรายจ่าย หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้ จำแนกได้  
ดังนี้

#### ก. ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป\*

- เงินอุดหนุนทั่วไป : ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตั้งงบ  
ประมาณรายจ่ายไว้เพื่ออุดหนุน ให้นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือองค์  
กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ ให้อุดหนุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการขอรับเงินอุดหนุน รวม  
ทั้งให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการติดตามผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าวด้วย

- เงินอุดหนุนทั่วไป : ที่รัฐอุดหนุนให้หน่วยงานลักษณะ  
พิเศษของรัฐ เช่น องค์การมหาชน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นต้น ให้ใช้จ่ายในลักษณะค่า  
ใช้จ่ายต่างๆ ตามความจำเป็นในการใช้จ่าย โดยถือเป็นรายได้ตามกฎหมายเฉพาะของหน่วยงาน  
นั้นๆ เช่น ลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร ลักษณะค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ลักษณะค่าใช้จ่ายลงทุนราย

การครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง (หรือลักษณะค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนก็ได้) และให้ถัวจ่ายกันได้ภายในงบเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้น

ข. ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขอ ตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นรายการและกำหนดรายละเอียดรายจ่ายไว้เพื่ออุดหนุนให้นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือองค์กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ และที่รัฐอุดหนุน ให้หน่วยงานลักษณะพิเศษของรัฐ ให้ใช้จ่ายตามรายการและตามวัตถุประสงค์ตามรายละเอียดที่กำหนด เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายลงทุนในรายการครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง และให้ถัวจ่ายกันได้ภายในรายการเดียวกัน

(\* ข้อควรระมัดระวังการเบิกจ่ายผิดงบรายจ่ายคือ ระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดให้ใช้จ่ายลักษณะรายจ่ายอื่นในงบเงินอุดหนุน)

(๕) งบรายจ่ายอื่น\*\* : ให้ใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ที่กำหนดไว้ในหลักการ จำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ หรือรายการที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้ โดยให้ใช้จ่ายในลักษณะค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามความจำเป็น เช่น ลักษณะค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายลงทุนรายการครุภัณฑ์ รายการค่าที่ดิน หรือรายการค่าสิ่งก่อสร้าง และให้ถัวจ่ายกันได้ภายในรายการเดียวกัน

(\*\* ข้อควรระมัดระวังการเบิกจ่ายผิดงบรายจ่ายคือ ระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดให้ใช้ลักษณะเงินอุดหนุนในงบรายจ่ายอื่น)

#### ๖.๔ หลักการสำคัญของการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย

โดยปกติงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไว้ในรายการใดตามเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม นั้น ได้จัดทำมาจากแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี จึงไม่สมควรโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่น แต่เนื่องจากกระบวนการของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องใช้เวลาในการจัดทำล่วงหน้า ดังนั้น เมื่อถึงเวลาได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงานตามที่ขออนุมัติไว้กับรัฐสภา สถานการณ์ต่างๆ เช่น ความจำเป็น เป้าหมายการให้บริการ กลยุทธ์ และหรือประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนได้เปลี่ยนแปลงไป จนทำให้ต้องมีโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๓ จึงกำหนดให้มีกรณีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงตามหลักการดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินการ
- (๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ
- (๓) เพื่อเพิ่มคุณภาพการให้บริการ

- (๔) เพื่อพัฒนาบุคลากร
- (๕) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี หรือ
- (๖) เพื่อสนับสนุนการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

จังหวัด

รวมทั้ง ต้องมีความสอดคล้องกับ :

- (๑) เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และ
- (๒) เป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ

โดยต้องคำนึงถึง :

- (๑) ประโยชน์ของประชาชน
- (๒) ความประหยัด
- (๓) ความคุ้มค่า
- (๔) ความโปร่งใส

และต้องไม่ทำให้ :

(๑) เป้าหมายผลผลิตหรือโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงในสาระสำคัญ และ

- (๒) ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

**๖.๕ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจ**

อำนาจการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายของหัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามระเบียบนี้ มี ๓ ลักษณะ ดังนี้

**๖.๕.๑ ลักษณะที่ ๑ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายระหว่างงบรายจ่าย และระหว่างผลผลิตหรือโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน ประกอบด้วย**

(๑) การโอนงบประมาณรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการใดไปผลผลิตหรือโครงการอื่นภายในงบรายจ่ายเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

(๒) การโอนเงินต่างงบรายจ่ายในผลผลิตหรือโครงการเดียวกัน ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

(๓) การเปลี่ยนแปลงรายการ และหรือจำนวนเงินของรายการที่กำหนดไว้ภายใต้งบรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน



ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจอาจนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบการจัดซื้อครุภัณฑ์และจัดจ้างทำสิ่งก่อสร้างที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า ๑ ล้านบาทและ ๑๐ ล้านบาท ที่ได้ดำเนินการแล้วแต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใดๆ ก็ตามก็ได้ ตามลำดับการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ นี้ เป็นการมอบอำนาจการบริหารงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีความยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง ในการจัดทำผลผลิตหรือโครงการตามเป้าหมายที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (หรือตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๖.๒) หรือเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการเดิมให้บรรลุเป้าหมายการให้บริการกระทรวง หรือเป้าหมายตามแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ โดยให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนเปลี่ยนแปลงฯ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตาม (๑) (๒) และ (๓) ได้ด้วยตนเอง

ยกเว้น :

- ต้องไม่ก่อให้เกิดรายการก่อกวนผูกพันข้ามปีงบประมาณ
- ต้องไม่เป็นการกำหนดอัตราข้าราชการใหม่
- ต้องไม่ป็นรายการค่าที่ดิน
- ต้องไม่ป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณแล้ว
- ในกรณีที่เป็นค่าครุภัณฑ์ ราคาต่อหน่วยตั้งแต่ ๑ ล้านบาทขึ้นไป
- ในกรณีที่เป็นค่าสิ่งก่อสร้าง ราคาต่อหน่วยตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป

อนึ่ง ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจจะใช้อำนาจตามระเบียบข้อนี้ โอนเปลี่ยนแปลงฯ เพื่อนำไปใช้จ่ายในงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป การใช้จ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าวต้องนำไปอุดหนุนให้แก่นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ และองค์กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ ให้ถูกต้องตามหลักการจำแนกรายจ่ายตามงบประมาณเท่านั้น และต้องเป็นไปเพื่อการให้บริการสาธารณะ หรือได้มาซึ่งประโยชน์สาธารณะ และต้องติดตามผลการใช้จ่ายด้วย

๖.๕.๒ ลักษณะที่ ๒ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่  
เหลือจ่ายภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

การให้ใช้งบประมาณรายจ่ายเหลือจ่าย เป็นหลักการตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ซึ่งหากหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีกลยุทธ์และความสามารถในการบริหารงบประมาณรายจ่าย โดยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลงได้ หรือจัดซื้อจัดจ้างได้ในราคาที่ถูกลง หรือการดำเนินการมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการประหยัด หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถนำงบประมาณรายจ่ายเหลือจ่ายนั้นไปใช้ได้ โดยในปัจจุบันอาจนำไปกำหนดเป็นกิจกรรม รายการใหม่ เป็นค่าครุภัณฑ์ หรือค่าสิ่งก่อสร้างใหม่ได้ ซึ่งในอนาคตอาจนำไปใช้จ่ายเป็นเงินรางวัลแก่บุคลากรของหน่วยงานตามแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติราชการที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ก็ได้

ความหมายของ “งบประมาณรายจ่ายเหลือจ่าย” อาจกล่าวได้ ๒ นัย หากใช้ความหมายอย่างกว้าง จะหมายถึงงบประมาณรายจ่ายที่ไม่ได้มีการใช้จ่าย ซึ่งอาจหมายถึงงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการได้รับจัดสรรงบประมาณแล้วแต่ไม่ได้ใช้จ่ายหรือก่องหนผู้กพันหรือยังไม่ได้เบิกจ่ายไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ เช่น ไม่สามารถดำเนินการได้ทัน หรือหมดความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายแล้ว หรือเป็นงบประมาณรายจ่ายที่เหลือจากการที่ได้ดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้วโดยใช้งบประมาณรายจ่ายต่ำกว่าวงเงินที่ได้รับ หรือบางกรณีอาจหมายถึงงบประมาณรายจ่ายที่สำนักงบประมาณยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณด้วย ซึ่งความหมายอย่างกว้างดังกล่าวนี้เป็นความหมายที่ครอบคลุมถึงงบประมาณรายจ่ายที่เหลืออยู่ทุกกรณี

สำหรับ “งบประมาณรายจ่ายเหลือจ่าย” ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ มิได้มีการกำหนดความหมายไว้เป็นการเฉพาะ แต่มีคำขยายความไว้ในข้อ ๒๕ โดยระบุว่า “งบประมาณรายจ่ายเหลือจ่ายในแผนงบประมาณเดียวกันจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณหรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว” ดังนั้น ความหมายของ “งบประมาณรายจ่ายเหลือจ่าย” ตามระเบียบนี้ จึงเป็นความหมายอย่างแคบ โดยหมายถึงเฉพาะงบประมาณรายจ่ายเหลือจ่ายจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ซึ่งเจตนารมณ์ของระเบียบฉบับนี้ มีความประสงค์จะให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถนำเงินเหลือจ่ายไปใช้ได้อย่างคล่องตัว โดยไม่ต้องรอสรุปผลการใช้จ่ายเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

ตามระเบียบนี้ หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายเหลือจ่ายไปใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ได้ด้วยตนเอง โดยต้องตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงฯ แล้ว

(๒) ได้ดำเนินการจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้ว หรือเมื่อประมาณการค่าใช้จ่ายแล้ว หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจให้การรับรองว่าสามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับอนุมัติจากการโอนเปลี่ยนแปลงฯ

(๓) ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว

(๔) หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถนำไปใช้จ่ายเป็นรายการใดๆ ก็ได้

ยกเว้น :

- ต้องไม่เป็นรายการค่าที่ดิน
- ต้องไม่เป็นรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ
- ต้องไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
- ต้องไม่มีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามข้อผูกพันสัญญา เช่น ค่าเพิ่มค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ค่าชำระ

อนึ่ง ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจจะใช้อำนาจตามระเบียบข้อนี้ โอนเปลี่ยนแปลงฯ เพื่อนำไปใช้จ่ายในงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป การใช้จ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าวต้องนำไปอุดหนุนให้แก่นิติบุคคล เอกชน กิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ และองค์กรต่างๆ ที่มีใช้ส่วนราชการ ให้ถูกต้องตามหลักการจำแนกรายจ่ายตามงบประมาณเท่านั้น และต้องเป็นไปเพื่อการให้บริการสาธารณะ หรือได้มาซึ่งประโยชน์สาธารณะ และต้องติดตามผลการใช้จ่ายด้วย

๖.๕.๓ ลักษณะที่ ๓ การโอนเปลี่ยนแปลงเพิ่มวงเงินค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างที่ไม่สามารถจัดหาได้ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

รายการครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมีวงเงินงบประมาณรายจ่ายหรือราคาต่อหน่วยเกินกว่า ๑ ล้านบาท และ ๑๐ ล้านบาทตามลำดับ เมื่อดำเนินการจัดหาแล้ว ผลการจัดซื้อจัดจ้างอาจมีราคาสูงกว่าวงเงินงบประมาณรายจ่าย ดังนั้น เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถบริหารงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดซื้อจัดจ้างได้ด้วยตนเอง ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นรายการครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับอนุมัติให้โอนเปลี่ยนแปลงฯ แล้ว

(๒) ต้องไม่เป็นรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

(๓) ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว แต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม

(๔) รายการที่จัดซื้อจัดจ้าง ให้หมายถึง ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างหนึ่งหน่วยเป็นหนึ่งรายการ

ตัวอย่าง : ค่าครุภัณฑ์ เครื่องวัดการดูดกลืนแสง ๖ เครื่อง ๖,๐๓๗,๘๐๐ บาท การจัดซื้อหนึ่งหน่วย หมายถึง ๑ เครื่อง

(๕) ให้โอนเปลี่ยนแปลงฯ เพิ่มวงเงินได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

(๖) วงเงินงบประมาณที่จะโอนเปลี่ยนแปลงฯ มาเพิ่มเติมต้องเป็นงบรายจ่ายต่างๆ ของผลผลิตหรือโครงการใดๆ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน

(๗) ในกรณีที่จะนำเงินนอกงบประมาณมาเพิ่ม ให้เพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

ตัวอย่าง : ค่าครุภัณฑ์ เครื่องวัดการดูดกลืนแสง ๑ เครื่อง วงเงินที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑,๐๐๖,๓๐๐ บาท สมมติว่าจัดซื้อได้ในราคา ๑,๑๐๖,๙๓๐ บาท สูงกว่าวงเงินที่ได้รับจัดสรรงบประมาณร้อยละ ๑๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๖๓๐ บาท หากจะโอนเปลี่ยนแปลงฯ งบรายจ่ายต่างๆ ของผลผลิตหรือโครงการใดๆ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกันมาเพิ่ม ก็สามารถเพิ่มได้ในวงเงิน ๑๐๐,๖๓๐ บาท หรือหากมีเงินนอกงบประมาณมาเพิ่ม ก็สามารถเพิ่มได้ในวงเงิน ๑๐๐,๖๓๐ บาท เช่นเดียวกัน

(๘) ในกรณีที่รายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่สามารถจัดหาได้นั้น มีเงินนอกงบประมาณสมทบอยู่แล้ว ให้ใช้เงินนอกงบประมาณไปเพิ่มได้ไม่เกิน ร้อยละ ๑๐ ของวงเงินรายการนั้น

ตัวอย่าง : จากข้อ (๗) ครุภัณฑ์ดังกล่าวใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ ๙๐๖,๙๓๐ บาท และมีเงินนอกงบประมาณสมทบอยู่แล้ว ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้เงินนอกงบประมาณเพิ่มได้ในวงเงิน ๑๐๐,๖๓๐ บาท

แต่หากเงินนอกงบประมาณมีไม่เพียงพอและจะใช้เงินงบประมาณไปเพิ่ม ให้เพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณรายจ่ายรายการนั้น

ตัวอย่าง : จากข้อ (๗) ต้องใช้เงินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มได้มากที่สุดใ้ในวงเงิน ๙๐,๖๙๓ บาท (ร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่เป็นเงินงบประมาณรายจ่าย คือ ๙๐๖,๙๓๐ บาท) และใช้เงินนอกงบประมาณได้อย่างน้อยอีก ๑๘,๖๑๔ บาท

การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ทั้ง ๓ ลักษณะดังกล่าวข้างต้น หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจสามารถเลือกใช้ลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการของแต่ละลักษณะ ในการดำเนินการโอนเปลี่ยนแปลงได้ด้วยตนเอง เพื่อให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความรวดเร็ว ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูงให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ อย่างไรก็ตามหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจต้องตรวจสอบความถูกต้องอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดกรณีเงินขาดบัญชีซึ่งนอกจากมีความผิดทางวินัยแล้ว อาจต้องรับผิดชอบใช้เงินตามนัยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ อีกด้วย

อนึ่ง เมื่อหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการโอนเปลี่ยนแปลงฯ แล้ว ให้จัดทำและส่งรายงานการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐโดยไม่ชักช้า แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่วันที่โอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย

๖.๕.๔ สำนักงบประมาณอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเพื่อกำหนดขอบเขต หรือข้อจำกัดการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามข้อ ๖.๕.๑ และการใช้งบประมาณเหลือจ่ายตามข้อ ๖.๕.๒ ได้ตามความจำเป็น

## ๖.๖ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ต้องขอตกลงกับสำนักงบประมาณ

การโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว นอกเหนือจากที่ได้มอบอำนาจและความรับผิดชอบให้กับหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจตามระเบียบนี้ หากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องโอนเปลี่ยนแปลงฯ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่บัญญัติไว้ว่า “รายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ...ฯ... จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี” โดยให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) วิเคราะห์ความจำเป็นในการขอโอนเปลี่ยนแปลงฯ ให้สอดคล้องกับหลักการสำคัญของการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ตามข้อ ๖.๔

(๒) ในกรณีที่การโอนเปลี่ยนแปลงมีผลทำให้ต้องปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วย ก็ให้ดำเนินการขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณไปพร้อมกัน

(๓) ให้จัดทำและรับส่งข้อมูลการปรับปรุงแผนฯ ตาม (๑) และการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ตาม (๒) ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS) พร้อมจัดทำเป็นหนังสือและส่งเพื่อขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณด้วย

(๔) การให้ความเห็นชอบแผนฯ และการอนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงฯ สำนักงบประมาณจะเป็นหนังสือ และจัดส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS)

(๕) การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฯ และการอนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงฯ ของเจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ ต้องวิเคราะห์ความจำเป็นให้สอดคล้องกับหลักการสำคัญของการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ตามข้อ (๑) ด้วย

อนึ่ง การนำเงินงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณปัจจุบันไปสมทบกับเงินงบประมาณรายจ่ายในปีที่ล่วงมาแล้ว ที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้กันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือปีงบประมาณ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อนด้วย

#### ๖.๗ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อ้างแล้วในข้อ ๖.๖ ในกรณีการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ตามนัยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่นำเสนอต่อรัฐสภา ได้ใช้ “แผนงบประมาณ” เป็นรายการขออนุมัติการใช้จ่ายเงินแผ่นดินแทน “แผนงาน” ซึ่ง “แผนงบประมาณ” นั้น มีความเชื่อมโยงกับ “ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก” ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี ของรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีและที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘ ประกอบกับคำว่า “งานใหม่” ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ นั้น หมายถึง “แผนงาน” ตามโครงสร้างแผนงาน ดังนั้น ในกรณีการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ข้าม “แผนงบประมาณ” ในระเบียบฯ นี้ จึงเป็นการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้ จึงต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า “เมื่อมีการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการใดแล้ว การโอนงบประมาณจากภารกิจหนึ่งตามที่กำหนดใน

แผนปฏิบัติราชการไปดำเนินการอย่างอื่น ซึ่งมีผลทำให้ภารกิจเดิมไม่บรรลุเป้าหมาย หรือนำไปใช้ในภารกิจใหม่ที่มีได้กำหนดในแผนปฏิบัติราชการ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ปรับแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกันแล้ว” ดังนั้น เมื่อการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้ยึดหลักการเชื่อมโยงภารกิจกับ “ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก” ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปีของรัฐบาล การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ข้าม “ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก” จึงต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ปรับแผนปฏิบัติราชการก่อน

อนึ่ง สำหรับความหมายของคำว่า “โครงการใหม่” ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ นั้น โครงการ หมายถึง โครงการที่แท้จริง ซึ่งต้องประกอบด้วยองค์ประกอบตามข้อ ๔.๑๐ อย่างครบถ้วน และต้องเป็นโครงการพิเศษตามนโยบายใหม่ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน คือการโอนเปลี่ยนแปลงฯ ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ที่เป็นผลทำให้เกิดรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ

(๒) การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ข้าม “แผนงบประมาณ” ในภารกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ

(๓) การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ที่เป็นผลทำให้เกิดรายจ่ายประเภทโครงการใหม่พิเศษที่เกิดขึ้นจากนโยบายใหม่ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี

อย่างไรก็ตาม การโอนเปลี่ยนแปลงฯ ตาม (๒) และ (๓) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการปรับแผนปฏิบัติราชการ ตามนัยมาตรา ๑๘ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ด้วย คือ ก่อนการขอโอนเปลี่ยนแปลงฯ หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจจะต้องดำเนินการปรับแผนปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ต้องตรวจสอบว่าเป็นงานหรือภารกิจใด (หมายถึง “แผนงบประมาณ” ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙)

- ที่ไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ต่อไปได้
- ที่หมดความจำเป็น
- ที่ไม่เป็นประโยชน์
- หากดำเนินการต่อไปจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็น
- มีความจำเป็นอย่างอื่นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ที่จะต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ

(๒) เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับแผนปฏิบัติราชการแล้ว ให้ดำเนินการแก้ไขแผนการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกันด้วย

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ปรับแผนปฏิบัติราชการแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจจัดทำและส่งข้อมูลการโอนเปลี่ยนแปลงด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมจัดทำหนังสือส่งเพื่อขอทำความตกลงในการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายต่อไป



## บทที่ ๗. การบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

งบประมาณรายจ่ายงบกลาง เป็นรายการงบประมาณรายจ่ายที่แยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยปกติกำหนดไว้เพื่อใช้จ่ายในหลายกรณี เช่น (๑) กรณีเป็นงบบุคลากรที่ทุกหน่วยงานใช้จ่ายในรายการเดียวกันร่วมกัน เช่น เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ เป็นต้น (๒) เป็นค่าใช้จ่ายตามนโยบายและโครงการพิเศษของรัฐบาล เช่น ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ค่าใช้จ่ายการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน เป็นต้น (๓) เป็นค่าใช้จ่ายในกรณีที่ยังไม่สามารถกำหนดเป้าหมายหรือวงเงินค่าใช้จ่ายไว้ล่วงหน้าได้ เช่น เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น หรือ (๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการปรับยุทธศาสตร์และนโยบายเพื่อตอบสนองให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อปรับกลยุทธ์และรองรับการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “รายจ่ายต่างๆ ที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่างๆ ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ได้ตามความจำเป็น”

โดยปกติงบประมาณรายจ่ายงบกลางมิได้กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดโดยเฉพาะ ดังนั้น เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดๆ ให้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณเป็นกรณีไป และเมื่อได้รับอนุมัติให้ใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางใดแล้ว ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นต้องรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการนั้น รวมทั้ง ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน และบำรุงรักษา หรือดำเนินการอื่นใดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหลักเกณฑ์ต่างๆ เช่นเดียวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ด้วยทุกประการ

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ลักษณะ ๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารงบประมาณงบประมาณรายจ่ายงบกลางไว้ ดังนี้

### ๗.๑ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง จำแนกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๗.๑.๑ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการที่ต้องจ่ายตามสิทธิของบุคลากรภาครัฐ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๙ รวม ๗ รายการ ได้แก่

- (๑) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- (๒) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ
- (๓) เงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ

(๔) เงินสำรอง เงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ

(๕) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ

(๖) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงาน

ของรัฐ

(๗) ค่าใช้จ่ายการปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ

สำนักงานประมาณจะจัดสรรงบประมาณให้กับกรมบัญชีกลาง ตามวงเงินที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เพื่อให้ ส่วนราชการต่างๆ ขอเบิกจ่ายกับกรมบัญชีกลางได้ตามจำนวนที่ต้องจ่ายจริง

ทั้งนี้ รายการตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เบิกจ่ายโดยตรง ส่วนรายการตาม (๓) ให้โอนไปตั้งจ่ายในงบบุคลากรประเภทเงินเดือน และค่าจ้างประจำของแผนงบประมาณ ผลผลิตหรือโครงการใดๆ ในงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการแล้วแต่กรณี

๗.๑.๒ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการอื่นๆ ตามระเบียบฯ ข้อ ๓๐ หากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใด ให้ทำความตกลงกับสำนักงานประมาณ โดยให้แสดงรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อรายการงบประมาณรายจ่ายงบกลางที่จะขอใช้

(๒) ชื่อแผนงบประมาณ

(๓) ชื่อผลผลิต หรือโครงการ หรือรายการ

(๔) งบรายจ่ายที่จะใช้จ่าย

(๕) จำนวนเงินที่จำเป็นต้องใช้จ่าย

(๖) เป้าหมายการให้บริการกระทรวง

(๗) แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ (ถ้ามี)

(๘) แผนการใช้จ่ายเงินงบกลางเป็นรายเดือนอย่างชัดเจน

(๙) เหตุผลความจำเป็น

(๑๐) รายละเอียดอื่นใดตามที่สำนักงานประมาณกำหนดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้นตามความจำเป็น (ให้สอบถามจากเจ้าหน้าที่สำนักงานประมาณที่รับผิดชอบ)

(๑๑) สำนักเบิกที่จะเบิกจ่าย

ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจที่ขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางตามระเบียบฯ ข้อ ๓๐ รับผิดชอบดำเนินการตามที่กำหนดในระเบียบฯ ข้อ ๖ วรรคหนึ่งอย่างเคร่งครัดด้วย ทั้งนี้ หมายถึง การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันไว้ล่วงหน้าตามสมควรเช่นเดียวกับงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจด้วย

สำนักงานประมาณจะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่สำนักเบิกที่ขอเบิกจ่าย โดยจะจัดทำเป็นหนังสือและจัดส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ และให้ถือว่าวันที่ได้จัดส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

## ๗.๒ การใช้รายจ่ายงบกลาง

การบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนำเอาความที่กำหนดในลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ มาบังคับใช้ได้โดยอนุโลม คือ ให้นำเอาความในส่วนที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้กับการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลางด้วย ได้แก่

(๑) ลักษณะ ๑ บททั่วไป (อ่านรายละเอียดในบทที่ ๕)

(๒) ลักษณะ ๒ การบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๒ การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย (อ่านรายละเอียดข้อ ๖.๒)

หมวด ๓ การใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่าย (อ่านรายละเอียดข้อ ๖.๓)

หมวด ๔ การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย (อ่านรายละเอียดข้อ ๖.๔ และ ๖.๕)

ยกเว้น :

งบประมาณรายจ่ายงบกลางที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เหลือจ่ายจากการใช้จ่ายจนบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายผลผลิต โครงการ หรือรายการ และหรือหลังจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ให้นำส่งคืนคลัง

งบประมาณรายจ่ายงบกลางเหลือจ่ายตามข้อนี้ เป็นความหมายอย่างกว้าง คือ เหลือจากไม่ได้ใช้จ่ายหรือไม่ได้ก่องหนี่ผูกพัน หรือยังไม่ได้เบิกจ่ายไม่ว่าด้วยเหตุใด เช่น ไม่สามารถดำเนินการได้ทัน หรือหมดความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายแล้ว รวมทั้งเหลือจ่ายจากการที่ได้ดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้ว

เว้นแต่ :

ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องนำไปใช้จ่ายในรายการอื่นๆ ให้ทำความเข้าใจกับสำนักงานประมาณก่อน

## บทที่ ๘. การรายงานผล

เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดให้มีระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดทำรายงาน ดังนี้

### ๘.๑ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ

#### (๑) ให้รายงาน

- ตามเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ หรือ
- ตามที่ได้ตกลงไว้กับสำนักงบประมาณ หรือ
- ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

#### (๒) โดยระบุปัญหา อุปสรรค และเสนอแนวทางแก้ไข

(๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (ในภาคผนวก ค.)

(๔) ให้จัดทำและส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ เมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาสภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันสิ้นไตรมาส

๘.๒ รายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง โดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนส่งให้สำนักงบประมาณภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

๘.๓ สำหรับหน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำรายงานทางการเงินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนดด้วย

๘.๔ ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ส่งรายงานตามระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณด้วย

๘.๕ สำนักงบประมาณจะรายงานผลต่อนายกรัฐมนตรี ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ปฏิบัติตามหรือไม่อาจปฏิบัติตามให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๘.๖ สำนักงบประมาณจะรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี และจะใช้ผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณประกอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต่อไปด้วย

-----

## ขั้นตอนการบริหารงบประมาณรายจ่าย

(กรณี : การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙)

รายการ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙			
	ก.ค.-ก.ย.	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ษ.-มิย.	ก.ค.-ก.ย.
๑. เตรียมความพร้อมในการใช้จ่ายงบประมาณ (สรก., รสก. ร่วมกับ สงป.)	เมื่อร่าง พ.ร.บ. ผ่าน สส. วาระที่ ๑				
๒. เตรียมการวางแผนการปฏิบัติงาน (สรก., รสก. ร่วมกับ สงป.)	เมื่อร่าง พ.ร.บ. ผ่าน สส. วาระที่ ๑				
๓. จัดทำและส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายฯ (สรก., รสก. ร่วมกับ สงป.)	เมื่อร่าง พ.ร.บ. ผ่าน สส. วาระที่ ๓ และ จัดส่ง ๑๕ ก.ย.				
๔. เริ่มต้นดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง (สรก., รสก.)	เมื่อร่าง พ.ร.บ. ผ่าน สส. วาระที่ ๓	ลงนามในสัญญาเมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณ			
๕. การจัดสรรงบประมาณสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ (สงป.)		เมื่อ พ.ร.บ. มีผลบังคับใช้ เต็มตามจำนวนที่รัฐสภาอนุมัติ			
๖. ปรับปรุงแผนฯและโอนเปลี่ยนแปลงฯ (สรก., รสก. และ สงป.)		เมื่อมีความจำเป็น	เมื่อมีความจำเป็น	เมื่อมีความจำเป็น	เมื่อมีความจำเป็น
๗. การจัดสรรงบกลางตามสิทธิ (สงป. กับ บก.)		จัดสรรให้กรมบัญชีกลาง			
๘. การจัดสรรงบกลางรายการอื่นๆ (สรก., รสก. และ สงป.)		เมื่อส่วนราชการฯ ขอจัดสรร	เมื่อส่วนราชการฯ ขอจัดสรร	เมื่อส่วนราชการฯ ขอจัดสรร	เมื่อส่วนราชการฯ ขอจัดสรร
๙. การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายฯ (สรก., รสก.)			เมื่อสิ้นไตรมาส ภายใน ๑๕ วัน	เมื่อสิ้นไตรมาส ภายใน ๑๕ วัน	เมื่อสิ้นไตรมาส ภายใน ๑๕ วัน
๑๐. รายงานประจำปี (สรก., รสก.)					เมื่อสิ้นปีงบประมาณภายใน ๖๐ วัน

จัดทำและรับส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (GFMS)/การโอนและจัดสรรงบกลางด้วยหนังสือและ GFMS

หมายเหตุ : สรก. : ส่วนราชการ, รสก. : รัฐวิสาหกิจ, สงป. : สำนักงบประมาณ, บก. : กรมบัญชีกลาง